PROVEDBENA DIREKTIVA KOMISIJE 2014/111/EU

od 17. prosinca 2014.

o izmjeni Direktive 2009/15/EZ s obzirom na određene kodekse i povezane izmjene određenih konvencija i protokola koje je donijela Međunarodna pomorska organizacija (IMO)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2009/15/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o zajedničkim pravilima i normama za organizacije koje obavljaju pregled i nadzor brodova te za odgovarajuće aktivnosti pomorskih uprava ([1]), a posebno drugu rečenicu njezina članka 7. stavka 2.,

u skladu s postupkom provjere sukladnosti utvrđenim u članku 5. Uredbe (EZ) br. 2099/2002 Europskog parlamenta i Vijeća o osnivanju Odbora za sigurnost na moru i sprečavanje onečišćenja s brodova (COSS) ([2]),

budući da:

(1) U skladu s člankom 5. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 2099/2002, države članice i Komisija surađuju kako bi prema potrebi definirale zajedničko stajalište ili pristup u nadležnim međunarodnim forumima radi smanjivanja opasnosti od nesuglasja između pomorskog zakonodavstva Zajednice i međunarodnih instrumenata.

(2) Direktiva 2009/15/EZ i Uredba (EZ) br. 391/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]) čine jedinstven i usklađen zakonodavni akt kojim se aktivnosti priznatih organizacija uređuju na dosljedan način te u skladu s istim načelima i definicijama. U skladu s člankom 3. stavkom 2. Direktive 2009/15/EZ, ako država članica u odnosu na brodove koji plove pod njezinom zastavom odluči ovlastiti organizaciju da u njezino ime obavlja preglede i nadzore u vezi sa statutarnim svjedodžbama, te obveze povjerava isključivo priznatoj organizaciji, koja u skladu s člankom 2. točkom (g) te Direktive znači organizacija priznata u skladu s Uredbom (EZ) br. 391/2009. Skup pravila na kojima se temelji priznavanje predmetnih organizacija stoga utječe na oba akta.

(3) Termin „međunarodne konvencije" kako je definiran u članku 2. točki (d) Direktive 2009/15/EZ znači Međunarodna konvencija o zaštiti ljudskog života na moru od 1. studenoga 1974. (dalje u tekstu: „Konvencija SOLAS"), izuzimajući poglavlje XI-2 njezina Priloga, Međunarodna konvencija o teretnim linijama od 5. travnja 1966. (dalje u tekstu: „Konvencija o teretnim linijama") i Međunarodna konvencija o sprečavanju onečišćenja s brodova od 2. studenoga 1973. (dalje u tekstu: „Konvencija MARPOL"), zajedno s njihovim protokolima i izmjenama te pripadajućim kodeksima s obvezujućim statusom u svim državama članicama, u ažuriranoj verziji.

(4) Skupština IMO-a na svojoj je 28. sjednici donijela Kodeks o provedbi instrumenata IMO-a (Kodeks III), kako je utvrđeno u Rezoluciji IMO-a A.1070(28) od 4. prosinca 2013., kao i izmjene Konvencije o teretnim linijama, u cilju proglašenja Kodeksa III obveznim, zajedno s pridruženim programom revizije države zastave, kako je utvrđeno u Rezoluciji IMO-a A.1083(28) od 4. prosinca 2013.

(5) Odbor IMO-a za zaštitu morskog okoliša (MEPC) na svojoj je 66. sjednici donio izmjene Protokola iz 1978. koji se odnosi na Konvenciju MARPOL, kako je utvrđeno u Rezoluciji MEPC.246(66) od 4. travnja 2014., i Protokola iz 1997. koji se odnosi na Konvenciju MARPOL kako je izmijenjen Protokolom iz 1978. koji se odnosi na istu konvenciju, kako je utvrđeno u Rezoluciji MEPC.247(66) od 4. travnja 2014., u cilju proglašenja Kodeksa III obveznim, zajedno s pridruženim programom revizije države zastave.

([1]) SL L 131, 28.5.2009., str. 47.
([2]) SL L 324, 29.11.2002., str. 1.
([3]) Uredba (EZ) br. 391/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o zajedničkim pravilima i normama za organizacije koje obavljaju pregled i nadzor brodova (SL L 131, 28.5.2009., str. 11.).

(6) Odbor IMO-a za pomorsku sigurnost (MSC) na svojoj je 93. sjednici donio izmjene Konvencije SOLAS, kako je utvrđeno u Rezoluciji MSC.366(93) od 22. svibnja 2014., i Protokola iz 1988. koji se odnosi na Konvenciju o teretnim linijama, kako je utvrđeno u Rezoluciji MSC.375(93) od 22. svibnja 2014., u cilju proglašenja Kodeksa III obveznim, zajedno s pridruženim programom revizije države zastave.

(7) Odbor za zaštitu morskog okoliša na svojoj 65. sjednici i Odbor za pomorsku sigurnost na svojoj 92. sjednici donijeli su Kodeks IMO-a o priznatim organizacijama (Kodeks RO), kako je utvrđeno u Rezoluciji MSC.349(92) od 21. lipnja 2013.

(8) Odbor za zaštitu morskog okoliša na svojoj je 65. sjednici donio izmjene Protokola iz 1978. koji se odnosi na Konvenciju MARPOL u cilju proglašenja Kodeksa RO obveznim, kako je utvrđeno u Rezoluciji MEPC.238(65) od 17. svibnja 2013.

(9) Odbor za pomorsku sigurnost na svojoj je 92. sjednici donio izmjene Konvencije SOLAS i Protokola iz 1988. koji se odnosi na Konvenciju o teretnim linijama u cilju proglašenja Kodeksa RO obveznim, kako je utvrđeno u rezolucijama MSC.350(92) i MSC.356(92) od 21. lipnja 2013.

(10) Stoga se očekuje da će Kodeks III i Kodeks RO stupiti na snagu u razdoblju od 1. siječnja 2015. do 1. siječnja 2018. u skladu s primjenjivim pravilima o donošenju, ratifikaciji i stupanju na snagu izmjena u okviru svih predmetnih konvencija IMO-a.

(11) Vijeće je 13. svibnja 2013. donijelo Odluku Vijeća 2013/268/EU o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Međunarodne pomorske organizacije (IMO) s obzirom na donošenje određenih kodeksa i povezanih izmjena određenih konvencija i protokola ([1]). U skladu s člankom 5. te Odluke, Vijeće je ovlastilo države članice da daju svoju suglasnost da, u interesu Unije i podložno deklaraciji utvrđenoj u Prilogu toj Odluci, budu obvezane izmjenama navedenima u uvodnim izjavama od 4. do 9. ove Direktive.

(12) U deklaraciji priloženoj Odluci Vijeća 2013/268/EU navodi se da države članice smatraju da Kodeks III i Kodeks RO sadržavaju minimalne zahtjeve koje države članice mogu na prikladan način razraditi i poboljšati radi unapređenja pomorske sigurnosti i zaštite okoliša.

(13) U njoj se navodi i da se ništa u Kodeksu III ili Kodeksu RO ne tumači u smislu bilo kakvog ograničavanja ispunjavanja obveza država članica u skladu s pravom Unije u odnosu na definiciju „statutarnih svjedodžbi" i „svjedodžbi o klasi", područje primjene obveza i mjerila utvrđenih za priznate organizacije te dužnosti Europske komisije u pogledu priznavanja i ocjenjivanja priznatih organizacija i, prema potrebi, nametanja korektivnih mjera ili sankcija tim organizacijama. U istoj se deklaraciji navodi da država članica u slučaju revizije koju provodi IMO izjavljuje da se provjerava usklađenost samo s onim odredbama mjerodavnih međunarodnih konvencija koje su države članice prihvatile, uključujući u smislu te deklaracije.

(14) U pravnom poretku Unije područje primjene Direktive 2009/15/EZ i Uredbe (EZ) br. 391/2009 obuhvaća upućivanja na „međunarodne konvencije" kako je opisano u uvodnoj izjavi 3. U okviru toga, izmjene konvencija IMO-a automatski se ugrađuju u pravo Unije u isto vrijeme kada stupaju na snagu na međunarodnoj razini, uključujući povezane kodekse s obvezujućim statusom kao što su Kodeks III i Kodeks RO, koji stoga čine dio instrumenata IMO-a mjerodavnih za primjenu Direktive 2009/15/EZ.

(15) Izmjene međunarodnih konvencija moguće je, međutim, isključiti iz područja primjene pomorskog zakonodavstva Unije u skladu s postupkom provjere sukladnosti ako zadovoljavaju barem jedno od dvaju mjerila utvrđenih u članku 5. stavku 2. Uredbe (EZ) br. 2099/2002.

(16) Komisija je ocijenila izmjene konvencija IMO-a u skladu s člankom 5. Uredbe (EZ) br. 2099/2002 i utvrdila da postoje brojna odstupanja između Kodeksa III i Kodeksa RO s jedne strane te Direktive 2009/15/EZ i Uredbe (EZ) br. 391/2009 s druge strane.

([1]) SL L 155, 7.6.2013., str. 3.

(17) Prvo, u stavku 16.1. dijela 2. Kodeksa III navodi se popis minimalnih sredstava i postupaka koje države zastave moraju utvrditi, uključujući pružanje administrativnih uputa koje se odnose, među ostalim, na svjedodžbe o klasi broda koje država zastave zahtijeva radi dokazivanja usklađenosti sa strukturnim, mehaničkim, električnim, i/ili drugim zahtjevima međunarodne konvencije čija je država zastave stranka ili usklađenosti sa zahtjevima nacionalnih propisa države zastave. Međutim, kako je podrobno navedeno u uvodnoj izjavi 21., u skladu s pravom Unije postoji razlika između statutarnih svjedodžbi i svjedodžbi o klasi. Svjedodžbe o klasi dokumenti su privatne naravi i nisu akti države zastave niti se izdaju u ime bilo koje države zastave. Ta se odredba Kodeksa III odnosi na poglavlje II-1, dio A-1, uredbu 3-1 Konvencije SOLAS u kojoj je utvrđeno da brodovi moraju biti konstruirani, izrađeni i održavani u skladu sa strukturnim, mehaničkim i električnim zahtjevima klasifikacijskog društva koje Administracija priznaje u skladu s odredbama uredbe XI-1/1. 1. U Konvenciji SOLAS kao predmet tog zahtjeva jasno su utvrđeni brod ili njegov pravni zastupnik u odnosu na državu zastavu. Nadalje, kada djeluje u svojstvu klasifikacijskog društva, priznata organizacija izdaje svjedodžbe o klasi broda u skladu s vlastitim pravilima, postupcima, uvjetima i privatnim ugovornim aranžmanima kojih država zastave nije stranka. Stoga je ova odredba Kodeksa III u suprotnosti s razgraničenjem klasifikacijskih i statutarnih aktivnosti kako je utvrđeno u postojećem zakonodavstvu EU-a.

(18) Drugo, u stavku 18.1. dijela 2. Kodeksa III od države se zastave zahtijeva da utvrdi, *„isključivo s obzirom na brodove koji plove pod njezinom zastavom”*, raspolaže li priznata organizacija odgovarajućim resursima u smislu tehničkih, upravnih i istraživačkih kapaciteta za obavljanje dužnosti koje su joj povjerene. Suprotno tome, u pravu Unije taj se aspekt promatra kao zahtjev za priznavanje kako je navedeno u mjerilu A.3. iz Priloga I. Uredbi (EZ) br. 391/2009 i odnosi se na cijelu flotu u klasi predmetne organizacije, bez razlikovanja na temelju zastave. Ako bi se prethodno navedena odredba Kodeksa III ugradila pravo Unije, primjena mjerila A.3. iz Priloga I. Uredbi (EZ) br. 391/2009 time bi se ograničila na djelovanje priznate organizacije isključivo s obzirom na brodove koji plove pod zastavom država članica, što je u suprotnosti sa zahtjevima koji su trenutačno na snazi.

(19) Treće, stavkom 19. dijela 2. Kodeksa III uvodi se zabrana za državu zastave da svoje priznate organizacije ovlasti da na brodove, osim onih koji plove pod njezinom zastavom, primjenjuju bilo kakve zahtjeve koji se odnose na, među ostalim, njihova pravila klasifikacije, zahtjeve ili postupke. U skladu s Direktivom 2009/15/EZ države članice organizaciju mogu ovlastiti da djeluje u njihovo ime u pogledu statutarne certifikacije njihovih flota samo ako je ta organizacija priznata i u tu se svrhu prati u skladu s Uredbom (EZ) br. 391/2009. U okviru toga, priznate organizacije kao takve moraju ispunjavati određene zahtjeve pri provođenju odgovarajućih aktivnosti u floti u svojoj klasi, bez obzira na zastavu. To se odnosi na većinu mjerila utvrđenih u Prilogu I. Uredbi (EZ) br. 391/2009, kao i na druge obveze, posebno članak 10. stavak 4. te Uredbe. Ako bi se prethodno navedena odredba Kodeksa III ugradila pravo Unije, primjena postojećih zahtjeva za priznavanje iz Uredbe (EZ) br. 391/2009, među ostalim ako predstavljaju pravila, zahtjeve i postupke, time bi se ograničila na djelovanje priznate organizacije isključivo s obzirom na brodove koji plove pod zastavom država članica.

(20) Četvrto, u odjeljku 1.1. dijela 2. Kodeksa RO „priznata organizacija” definirana je kao organizacija koju ocjenjuje država zastave i koja je u skladu s dijelom 2. Kodeksa RO. Suprotno tome, člankom 2. točkom (g) Direktive 2009/15/EZ propisuje se da je priznata organizacija *„organizacija priznata u skladu s Uredbom (EZ) br. 391/2009”*. Na temelju ocjene Komisije navedene u uvodnim izjavama od 21. do 23. čini se da nekoliko odredaba iz dijela 2. Kodeksa RO nije u skladu s Uredbom (EZ) br. 391/2009. Slijedom toga, priznata organizacija kako je definirana u Kodeksu RO ne bi ispunjavala sve zahtjeve iz Uredbe (EZ) br. 391/2009 i stoga ne bi odgovarala definiciji priznatih organizacija kako je utvrđeno u pravu Unije.

(21) Peto, u odjeljku 1.3. dijela 2. Kodeksa RO „statutarna certifikacija i statutarne usluge” definiraju se kao jedinstvena kategorija aktivnosti koje je priznata organizacija ovlaštena obavljati u ime države zastave, uključujući izdavanje svjedodžbi koje se odnose i na statutarne i na klasifikacijske zahtjeve. Suprotno tome, u definicijama iz članka 2. točaka (i) i (k) Direktive 2009/15/EZ navodi se jasna razlika između „statutarnih svjedodžbi”, odnosno potvrda koje izdaje država zastava ili koje se izdaju u njezino ime u skladu s međunarodnim konvencijama, i „svjedodžbi o klasi”, odnosno isprava koje izdaje priznata organizacija, u svojstvu klasifikacijskog društva, a kojima se potvrđuje sposobnost broda za određenu namjenu ili plovidbu u skladu s pravilima i postupcima koje je utvrdila i objavila ta priznata organizacija. Iz toga proizlazi da se, u skladu s pravom Unije, statutarne svjedodžbe i svjedodžbe o klasi razlikuju te su različite prirode. Naime, statutarne svjedodžbe javne su prirode, dok su svjedodžbe o klasi privatne prirode zato što ih izdaje klasifikacijsko društvo u skladu sa svojim pravilima, postupcima i uvjetima. Iz toga proizlazi da su svjedodžbe o klasi koje za brod izdaje priznata organizacija u svrhu potvrđivanja sukladnosti s klasifikacijskim pravilima i postupcima isprave strogo privatne prirode koje nisu akti države zastave niti se izdaju u ime bilo koje države zastave, čak i kada ih je država zastave provjerila da bi ustanovila sukladnost s poglavljem II-I, dijelom A-1, uredbom 3-1 Konvencije SOLAS. Međutim, u Kodeksu RO sustavno se spominje da „statutarnu certifikaciju i statutarne usluge” priznata organizacija vrši *„u ime države zastave”*, što proturječi

pravnoj razlici utvrđenoj u pravu Unije. Bez obzira na tu proturječnost, u slučaju uvrštavanja te odredbe Kodeksa RO u pravni poredak Unije postojao bi vidljivi rizik da se zahtjevi za priznavanje iz Uredbe (EZ) br. 391/2009 koji se odnose na sve aktivnosti organizacije, bez obzira na zastavu, više ne bi mogli provoditi unutar EU-a. Zbog povezanosti tih dvaju instrumenata kako je objašnjeno u uvodnoj izjavi 2. taj se rizik odnosi i na Direktivu 2009/15/EZ.

(22) Šesto, u odjeljku 3.9.3.1. dijela 2. Kodeksa RO propisuje se mehanizam suradnje između priznatih organizacija unutar jedinstvenog okvira koji je uspostavila država zastave u cilju standardizacije procesa povezanih sa statutarnom certifikacijom i statutarnim uslugama za državu zastave prema potrebi, dok se u odjeljku 3.9.3.2. dijela 2. istog Kodeksa utvrđuje okvir za *„državu zastave ili skupinu država zastave”* u cilju uređivanja suradnje među njihovim priznatim organizacijama u području tehničkih i sigurnosnih aspekata *„statutarne certifikacije i statutarnih usluga za brodove […] u ime predmetne države članice/predmetnih država članica”*. Suprotno tome, suradnja između priznatih organizacija u okviru prava Unije uređena je člankom 10. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 391/2009, u kojem se od priznatih organizacija zahtijeva da se međusobno savjetuju radi održavanja istovjetnosti i usklađivanja pravila i postupaka te njihove provedbe te se njime utvrđuje okvir za međusobno priznavanje, u odgovarajućim slučajevima, svjedodžbi o klasi za materijale, opremu i sastavne dijelove. Ta dva procesa suradnje iz članka 10. stavka 1. odnose se na privatne aktivnosti priznatih organizacija u svojstvu klasifikacijskih društava i stoga se primjenjuju bez razlikovanja na temelju zastave. Ako bi se mehanizmi suradnje navedeni u Kodeksu RO ugradili u pravo Unije, područje primjene okvira za suradnju utvrđenog Uredbom (EZ) br. 391/2009 time bi se ograničilo na aktivnosti priznate organizacije koje se odnose isključivo na brodove koji plove pod zastavom država članica, što je u suprotnosti sa zahtjevima koji su trenutačno na snazi.

(23) Sedmo, odjeljak 3.9.3.3. dijela 2. Kodeksa RO istovjetan je stavku 19. dijela 2. Kodeksa III te su obrazloženja iznesena u uvodnoj izjavi 19. jednako mjerodavna za tu odredbu Kodeksa RO.

(24) Ništa u Kodeksu III ili Kodeksu RO ne smije ograničavati sposobnost Unije da utvrdi, u skladu s Ugovorima i međunarodnim pravom, odgovarajuće uvjete za priznavanje organizacija koje žele da ih države članice ovlaste za obavljanje pregleda brodova i certifikacijskih aktivnosti u njihovo ime, u cilju ostvarivanja ciljeva Unije te posebno poboljšanja pomorske sigurnosti i zaštite okoliša.

(25) Program za međusobno priznavanje svjedodžbi o klasi za materijale, opremu i sastavne dijelove utvrđen člankom 10. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 391/2009 provediv je samo unutar Unije u odnosu na brodove koji plove pod zastavom države članice. Kada je riječ o stranim plovilima, priznavanje mjerodavnih svjedodžbi i dalje se vrši prema nahođenju mjerodavnih država zastave izvan EU-a u okviru njihove isključive nadležnosti, odnosno u skladu s Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravu mora (UNCLOS).

(26) Na temelju svoje ocjene Komisija je utvrdila da odredbe Kodeksa III i Kodeksa RO navedene u prethodnim uvodnim izjavama nisu u skladu s Direktivom 2009/15/EZ ili s Uredbom (EZ) br. 391/2009 te slijedom toga ni s Uredbom 2009/12/EZ zbog povezanosti tih dvaju instrumenata kao što je objašnjeno u uvodnoj izjavi 2. i da ih treba isključiti iz područja primjene te Direktive. Stoga članak 2. točku (d) Direktive 2009/15/EZ treba na odgovarajući način izmijeniti.

(27) Budući da Kodeks RO stupa na snagu 1. siječnja 2015., ova bi Direktiva trebala stupiti na snagu što prije nakon datuma objave.

(28) Odbor za sigurnost na moru i sprečavanje onečišćenja s brodova (COSS) nije donio mišljenje o mjerama predviđenima u ovoj Direktivi. Provedbeni akt smatrao se potrebnim i predsjednik odbora podnio je nacrt provedbenog akta žalbenom odboru na daljnje razmatranje. Mjere predviđene u ovoj Direktivi u skladu su s mišljenjem žalbenog odbora,

DONIJELA JE OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

U članku 2. Direktive 2009/15/EZ, točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) ‚međunarodne konvencije’ znači Međunarodna konvencija o zaštiti ljudskog života na moru od 1. studenoga 1974. (SOLAS 74) izuzimajući poglavlje XI-2 njezina Priloga, Međunarodna konvencija o teretnim linijama od 5. travnja 1966. i Međunarodna konvencija o sprečavanju onečišćenja s brodova od 2. studenoga 1973.

(MARPOL), zajedno s njihovim protokolima i izmjenama te pripadajućim kodeksima s obvezujućim statusom u svim državama članicama, s iznimkom stavaka 16.1., 18.1. i 19. dijela 2. Kodeksa o provedbi instrumenata IMO-a te stavaka 1.1., 1.3., 3.9.3.1., 3.9.3.2. i 3.9.3.3. dijela 2. Kodeksa IMO-a o priznatim organizacijama, u ažuriranoj verziji."

Članak 2.

1. Države članice donose i objavljuju zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom najkasnije do 31. prosinca 2015. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

One primjenjuju te odredbe od 1. siječnja 2016. godine.

Kada države članice donose ove odredbe, te odredbe prilikom njihove službene objave sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takvo upućivanje. Države članice određuju načine tog upućivanja.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 3.

Ova Direktiva stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 4.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 17. prosinca 2014.

Za Komisiju

Predsjednik

Jean-Claude JUNCKER